Lietas arhīva Nr. C-0193-18
ECLI:LV:REZT:2018:0125.C26112217.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā 2018.gada 25.janvārī

Rēzeknes tiesas tiesnese Inta Marnauza izskatīja rakstveida procesā civillietu biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, maza apmēra prasībā pret zemnieku saimniecību NOSAUKUMSreģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 1.martā biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk – prasītāja, kā arī LTAB) pārstāve apdrošināšanas akciju sabiedrība (turpmāk –AAS) "BTA Baltic Insurance Company" (turpmāk – prasītājas pārstāve, kā arī BTA) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret zemnieku saimniecību (turpmāk–ZS) "NOSAUKUMS" (turpmāk –atbildētāja) par naudas piedziņu 832.54 *euro* apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 10.jūnijā /adrese/, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk tekstā - CSNg), proti, transportlīdzeklis /TL marka/ T161C, valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/LM, uzbrauca elektrības stabam, bojājot to. Par šo CSNg faktu tika uzsākta administratīvā lietvedība un pieņemts lēmums Administratīvā pārkāpuma lietā Nr. PC Nr, kurā norādīts, ka CSNg izraisīšanā vainīgs transportlīdzekļa /TL marka/ T161C, valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/LM, vadītājs /pers. D/, kura darba vieta ir ZS "NOSAUKUMS".

Uz CSNg datumu iepriekš minētā transportlīdzekļa /TL marka/ T161C, valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/LM, īpašnieka civiltiesiskā atbildība nebija apdrošināta.

Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk - OCTA likums) 3.panta otro daļu, īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu. Ja īpašnieks nodevis lietošanā citai personai transportlīdzekli, par kuru nav noslēgts apdrošināšanas līgums vai transportlīdzekļa lietošanas laikā ir beidzies apdrošināšanas līguma termiņš, apdrošināšanas līgumu īpašnieka vārdā slēdz transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs. Apdrošināšanas pienākuma nav tiesīgajam lietotājam, kas ir darba tiesiskajās vai dienesta attiecībās. Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu LTAB administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz zaudējumu atlīdzības pieprasījumu un izskatot atlīdzību lietas materiālus par elektrības staba bojājumiem CSNg rezultātā, LTAB 2015.gada 22.septembrī pieņēma lēmumu par izmaksu Nr.0787/E-27/2015R atlīdzināt BTA izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu 557.08 *euro* par elektrības staba bojājumiem saskaņā ar OCTA likuma noteikumiem, kā arī pārskaitīja BTA 137.73 *euro* par LTAB atlīdzību lietas administrēšanu, 51.65 *euro* par LTAB regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā un 86.08 *euro* par LTAB regresa lietas administrēšanu tiesvedības stadijā, kas kopā sastāda 832.54 *euro*. LTAB pārskaitīja naudas summu 832.54 *euro* BTA pamatojoties uz OCTA likuma 18., 29.pantu, 31.panta pirmo daļu, 44.panta otrās daļas 2.punktu, 51.panta pirmās daļas 1.punktu un pamatojoties uz 2005.gada 28.februāra Līgumu Nr.TAB/SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā" un pamatojoties uz 2009.gada 15.decembra Līgumu Nr.07-SAD-2009/9 "Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā".

2015.gada 30.jūnija Augstākās tiesas Civillietu departaments spriedumā lietā Nr. SKC- 0093/2015 norādīja, ka, izšķirot strīdu par LTAB papildu izdevumu piedziņu, kas radušies, nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai, OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts par LTAB tiesībām iesniegt regresa prasību ir jāvērtē kopsakarā ar šā likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu (LTAB izmaksā no garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību), 8.punktu (LTAB ceļ regresa prasību), 51.panta pirmās daļas 1.punktu un trešās daļas 1.punktu (no Garantijas fonda tiek nodrošināta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa un izdevumi par ekspertīzi un citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, kā arī sedz izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā).

Zaudējumu apmēra noteikšana ir objektīvi saistīta ar papildu izdevumiem, kas atbilstoši OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punktam tiek maksāta no Garantijas fonda līdzekļiem. No iepriekš norādītā redzams, ka, pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību (OCTA likuma 44.panta pirmā daļa), LTAB Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai, tai skaitā līdzekļu atgūšanai regresa kārtībā. Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, prasītājai rada mantiski novērtējamu pametumu vai zaudējumu, kuri atbilst visiem trim tiesību doktrīnā par nepieciešamiem atzītajiem atlīdzības pienākumu priekšnoteikumiem (2016.gada 1.jūlija Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedums lietā Nr.SKC-170/2016).

Saskaņā ar 2015.gada 1.oktobrī izdoto Pilnvaru Nr. 02-15/22 LTAB ir pilnvarojusi BTA atgūt no Garantijas fonda izmaksātos naudas līdzekļus, pamatojoties uz OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu.

BTA nosūtīja atbildētājai pretenziju un brīdinājumu par zaudējumu atlīdzināšanu. Atbildētāja uz aicinājumiem labprātīgi atlīdzināt zaudējumus nav atsaukusies.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta otro daļu, 41.panta otrās daļas 1.punktu, Civillikuma 1759., 1779.pantu, Civilprocesa likuma 250.^{20}pantu, 195.pantu.

Prasītāja lūdza piedzīt no atbildētājas zaudējumus 832.54 *euro* apmērā, tajā skaitā apdrošināšanas atlīdzību 557.08 *euro*, izdevumus: par lietas administrēšanu 137.73 *euro*, par regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā 51.65 *euro*, par regresa lietas administrēšanu tiesvedības stadijā 86.08 *euro*, piedzīt tiesas izdevumus: samaksāto valsts nodevu 124.88 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 *euro,* kā arī noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā līdz sprieduma izpildei.

Bez tam, prasītāja norādīja, ka nepiekrīt mediācijas darbībām pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, kā arī mediācija pirms vēršanās tiesā nav izmantota. Prasītāja nevēlējās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

[2] 2017.gada 3.martā atbildētājai atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta sestajai daļai uz tās juridisko adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, uzliekot par pienākumu iesniegt tiesā paskaidrojumu 30 dienu laikā no paziņojuma nosūtīšanas dienas (lietas 84.lapa), sūtījums atgriezās tiesā

kā nepieprasīts, jo beidzies tā glabāšanas termiņš pasta iestādē (lietas 86.lapa).

Vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai tika izskaidrotas procesuālās tiesības, 2017.gada 3.martā puses informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 81.lapa).

Ar tiesnese s 2017.gada 21.aprīļa lēmumu lietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2018.gada 25.janvārī, par ko pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu savlaicīgi paziņots (lietas 87.lapa).

[3] 2018.gada 22.janvārī tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums par prasību, ka to neatzīst. Norāda sekojošus iebildumus pret prasību.

2016.gada janvārī zemnieku saimniecībā "Jaunapsītes L " tika saņemts brīdinājums lietā Nr.ITAB-27525/01-15/3 par zaudējuma atlīdzināšanu EUR 746.46 biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs". 2015.gada 3.novembrī brīdinājums lietā Nr.ITAB-27525/01-15/1 tika nosūtīts /pers. D/ ar analoģisko pieprasījumu. 2015.gada 30.novembrī pretenzija lietā Nr.ITAB-27525/01-15/2 tika nosūtīta zemnieku saimniecībai "Jaunapsītes L" ar analoģisko pieprasījumu. Iepriekš minētais brīdinājums jau ar trešo numuru tika nosūtīts SIA "Jaunapsītes L".

Sakarā ar to jāvērš uzmanība, ka prasītāja ir uzsākusi vairākas lietas ar vairākiem numuriem. Minēto iemeslu dēļ netiek atzīti administrēšanas izdevumi EUR 189.38 apmērā, t.i. EUR 137.73 par lietas administrēšanu, jo atbildētājas skatījumā tas attiecās uz visām uzsāktām lietām, un EUR 51.65 par regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā, jo tas arī attiecās uz visām uzsāktām lietām.

Administrēšanas izdevumi EUR 86.08 netiek atzīti zemāk norādīto iemeslu dēļ.

Civillietas materiālos atrodas ET Zaudējumu tāme /2015.gada 11.jūnija ET bojājumu akts nr.5/15/ par summu EUR 557.08, kurā ietilpst darbaspēka izmaksas EUR 88.36; transporta, mehānismu izmaksas EUR 34.22; ekspluatācijas izmaksas EUR 14.71; RCF atjaunošanas tāme EUR 419.79.

Atbilstoši RCF izmaksu tāmei-aprēķinam objektam TP-8198 balsta atjaunošanai aprēķināts EUR 273.67 ZS starpbalsta montāžai un EUR 56.41 ZS dzelzsbetona balsta demontāžai.

Iepriekš norādītie dokumenti - 2 tāmes - ir pierādījumi tam, ka nākotnē šādas summas varētu tikt izmantotas bojājuma novēršanai, kas saskaņā ar Civillikuma 1771.panta noteikumiem varētu dot tiesības uz nodrošinājumu. Tomēr, lietā nav pierādījumu, ka tieši šādas summas tiešām tika izmantotas bojājuma novēršanai. Apstāklis, ka prasītāja samaksājusi atlīdzību pieprasītajā apmērā, nepārbaudot to, nedod tiesības automātiski piedzīt samaksāto atlīdzību no atbildētājas.

Lietas materiālos atrodas arī pakalpojuma pieņemšanas-nodošanas akts Nr.310622770/DOK-430242 uz summu EUR 89.71, kas ir vienīgais tiešs pierādījums izpildītā darba apjomam (lietas 89.-92. lapa).

Paskaidrojumā atbildētāja arī norādīja, ka lūdz uzklausīšanu tiesas sēdē, jo uzskata, ka civillietas materiālos nav pierādīts zaudējuma apmērs.

Tiesa atzīst, ka ir atsakāms atbildētājas lūgums iztiesāt lietu tiesas sēdē, jo šāds lūgums pieteikts, neievērojot Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrajā daļā paredzēto termiņu procesuālo tiesību izmantošanai – ne vēlāk kā septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika; kā arī lūguma pamatojums ir vispārīgs un formāls, no tā neizriet, ka tiesai būtu pamats pārvērtēt sākotnēji pieņemto lēmumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" maza apmēra prasība par naudas piedziņu pret ZS "Jaunapsītes L" ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Juridiskajā doktrīnā ir atzīti šādi zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma un piedziņas pamati: 1) tiesību aizskārēja prettiesiska un neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. Torgāns K. Saistību tiesības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014. 165. lpp.).

Konstatēts, ka 2015.gada 10.jūnijā plkst. 17:40 notika ceļu satiksmes negadījums, kurā tika iesaistīts atbildētājas transportlīdzeklis Valtra T161C, valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/LM, kā rezultātā iepriekš minētā transportlīdzekļa vadītājs /pers. D/, personas kods /personas kods/, kuru ar atbildētāju saista darba tiesiskās attiecības, uzbrauca elektrības stabam, bojājot to, par ko viņš tika saukts pie administratīvās atbildības un administratīvi sodīts par Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanu (lietas 12., 13.lapa).

Lietā nav strīda par to, ka CSNg brīdī, proti, 2015.gada 10.jūnijā, starp atbildētāju un transportlīdzekļa Valtra T161C, valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/LM, vadītāju /pers. D/ pastāvēja darba tiesiskās attiecības, jo šo faktu apstiprina VSAA03.11.2015. izziņa Nr. Nr, ka atbildētāja laika periodā no 04.2015.-09.2015. veica /pers. D/, personas kods /personas kods/, apdrošināšanas iemaksas valsts fondēto pensiju sistēmā (lietas 75.lapa)

No Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā Nr. PC nr izriet, ka uz CSNg brīdi atbildētājai piederošajam transportlīdzeklim, kuru vadīja /pers. D/, nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (lietas 11.lapa).

OCTA likuma 3.panta otrā daļa nosaka, ka īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu. Ja īpašnieks nodevis lietošanā citai personai transportlīdzekli, par kuru nav noslēgts apdrošināšanas līgums vai transportlīdzekļa lietošanas laikā ir beidzies apdrošināšanas līguma termiņš, apdrošināšanas līgumu īpašnieka vārdā slēdz transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs. *Apdrošināšanas pienākuma nav tiesīgajam lietotājam, kas ir darba tiesiskajās vai dienesta attiecībās.*

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmo daļu, Latvijas teritorijā ceļu satiksmē atļauts izmantot reģistrētus transportlīdzekļus, kuru konstrukcija un tehniskais stāvoklis atbilst Latvijā obligāti piemērojamo standartu un normatīvu prasībām, attiecībā uz kuriem ir veikta sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana un kuriem ir dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 20.panta ceturto daļu transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam, turētājam) ir jāveic mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka, valdītāja un turētāja civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā

kārtībā.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu Biedrība "Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Tādējādi, ievērojot apstākli, ka atbildētājas vadītā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana nebija veikta, tad zaudējumi, kurus nodarījis atbildētājas vadītais transportlīdzeklis, ir sedzami no Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja Garantijas fonda līdzekļiem.

Ceļu satiksmes likuma 44.panta otrā daļa noteic, ka par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ, ar paša cietušā nodomu vai cietušā rupjas neuzmanības dēļ vai arī citu iemeslu dēļ, kuri saskaņā ar likumu atbrīvo no atbildības par zaudējuma atlīdzību [..].

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts paredz Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja tiesības iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju. Nav strīda, ka atbildētāja atzīstama par transportlīdzekļa īpašnieci, jo nav pierādījumu par pretējo.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta desmito daļu, ja nodarītos zaudējumus saskaņā ar brīvprātīgās apdrošināšanas līgumu ir atlīdzinājusi cita apdrošināšanas sabiedrība, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda) atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā aprēķinātās un izmaksātās atlīdzības summu.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi akciju sabiedrības "Sadales tīkls" īpašumam, proti, elektrības stabam jeb elektrolīnijas balstam, un pamatojoties uz 28.08.2015. zaudējumu pieteikumu Nr.01VD00-17/4563 (lietas 13.lapa), 2015.gada 11.jūnija elektrotīkla bojājuma aktu Nr.5/15 (lietas 14.lapa), elektrotīkla zaudējumu tāmi (lietas 15.lapa), RFC (AS Sadales tīkls, Remontu un celtniecības funkcija) izmaksu tāmi-aprēķinu objektam TP-8198 balsta atjaunošanai, pakalpojuma pieņemšanas – nodošanas aktu (lietas 16., 17.lapa), zaudējumu atlīdzības pieprasījumu lietā Nr.ITAB-27525/01-15 (lietas 19.lapa) LTAB 2015.gada 22.septembrī pieņēma lēmumu par izmaksu Nr.0787/E-27/2015R (lietas 20.lapa) atlīdzināt AAS "BTA Baltic Insurance Company" izmaksāto akciju sabiedrībai "Sadales tīkls" apdrošināšanas atlīdzības summu 557.08 *euro* (lietas 18., 21.lapa) par AS "Sadales tīkls" nodarītiem zaudējumiem, proti, par bojāto elektrības stabu, saskaņā ar OCTA likuma noteikumiem, kā arī pārskaitīja AAS "BTA Baltic Insurance Company" 137.73 *euro* par LTAB atlīdzību lietas administrēšanu (lietas 22.lapa), kas tiek maksāti no Garantijas fonda.

Tādējādi, konstatējot, ka prasītāja atlīdzinājusi AAS "BTA Baltic Insurance Company" CSNg AS "Sadales tīkls" par bojāto elektrisko stabu izmaksāto atlīdzību, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktā paredzētajā kārtībā, tiesa secina, ka prasītāja ieguvusi atprasījuma (regresa) tiesību pret personu, kas atbildīga par zaudējumu rašanos un nav apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību.

Likumdevējs, vēloties ar tiesiskiem paņēmieniem risināt jautājumu par tādu mantisko seku novēršanu, kuras var rasties paaugstinātas bīstamības avota ekspluatācijas gaitā, Civillikuma 2347.pantā iekļāvis otro daļu, kurā paredzējis īpašus noteikumus attiecībā uz zaudējumu atlīdzību, ko izraisījis paaugstinātas bīstamības avots. Šie īpašie noteikumi attiecas uz atbildību neatkarīgi no vainas (K.Torgāns. Saistību tiesības. II daļa. Mācību grāmata. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 280.lpp.).

Tas nozīmē, ka neatkarīgi no tā, kura persona ir vainojama ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, ja kaitējums radies, ekspluatējot paaugstinātas bīstamības avotu, tostarp transportlīdzekli, civiltiesiskās atbildības subjekts ir šī paaugstinātā bīstamības avota tiesiskais valdītājs. Paaugstinātas bīstamības avota īpašnieks (valdītājs, glabātājs vai lietotājs) atbilstoši Civillikuma 2347.panta otrajai daļai var tikt atbrīvots no zaudējumu atlīdzināšanas, ja tas pierāda, ka zaudējumi radušies nepārvaramas varas apstākļu, paša cietušā nodoma vai rupjas neuzmanības dēļ, vai gadījumā, ja paaugstinātas bīstamības avots, ar kuru nodarīti zaudējumi, ir izgājis no īpašnieka (glabātāja, lietotāja) valdījuma prettiesīgi (*Augstākās tiesas 2015.gada 29.decembra spriedums lietā Nr. SKC-274/2015*).

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatējami visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi – notikušais ceļu satiksmes negadījums, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp izraisīto ceļu satiksmes negadījumu un konstatētajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar OCTA likuma 25.panta pirmās daļas 3.punktu, ceļu satiksmes negadījumā trešās personas mantai nodarītais zaudējums ir zaudējums, kas radies sakarā ar [..] cita personai piederošā īpašuma, izņemot šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minēto īpašumu, bojājumu vai bojāeju. Saskaņā ar OCTA likuma 29.panta pirmo daļu, zaudējumi sakarā ar ceļa, ceļa būves, ēkas, būves un citas mantas bojājumu ir izdevumi, kas nepieciešami, lai atjaunotu attiecīgā objekta stāvokli, kāds tas bija pirms ceļu satiksmes negadījuma.

CSNg rezultātā bojātā balsta jeb staba atjaunošanas izmaksas 557.08 *euro* apmērā apliecina lietā esošā zaudējumu tāme, kā arī RCF izmaksu tāme-aprēķins un pakalpojuma pieņemšanas nodošanas akts. Balsta atjaunošanas izmaksas arī ir zaudējumi augstākminētā OCTA likuma 29.panta pirmās daļas izpratnē. Nav pamatots atbildētājas iebildums, ka nav pierādījumu, ka tieši tādas tāmēs norādītās summas tika izmantotas bojājuma novēršanai un ka tie ir tikai nākotnē paredzami izdevumi. Saskaņā ar Civillikuma 1770.apntu, ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Izņemot kopā ar apdrošināšanas atlīdzību izmaksātajiem 137.73 *euro* par LTAB atlīdzību lietas administrēšanu, vēl LTAB pārskaitīja BTA 51.65 *euro* par LTAB regresa lietas administrēšanu pirmstiesas stadijā un 86.08 *euro* par LTAB regresa lietas administrēšanu tiesvedības stadijā (lietas 23.-26., 27.-29., 30.lapa), tādējādi prasītājai radušies papildus izdevumi par lietas administrēšanu.

Par lietas administrēšanu AAS "BTA Baltic Insurance Company" pārskaitītos 137.73 *euro* apstiprina 21.09.2015. zaudējumu atlīdzības pieprasījums, 30.09.2015. rēķins Nr. LTAB000042 kopā ar pārskatu, ADM maksas aprēķins atlīdzību lietā Nr. E-27/2015 un 01.06.2016. maksājuma uzdevums Nr.147 (lietas 19., 23., 24., 31.lapa), 86.08 *euro* apmērā - 30.09.2016. rēķins Nr. LTAB000014, komisijas maksas aprēķins par regresa lietu administrēšanu tiesvedības procesā Nr.05/2016 un 16.10.2015. maksājuma uzdevums Nr.108 (lietas 25., 26., 27., lapa), 51.65 *euro* - 30.09.2015. rēķins Nr. LTAB000013, komisijas maksas aprēķins par regresa lietu administrēšanu tiesvedības procesā Nr.09/2015 un 20.10.2015. maksājuma uzdevums Nr.1300 (lietas 28., 29., 30.lapa).

Lietas administrēšanas izdevumi izmaksāti arī pamatojoties uz starp LTAB un BTA noslēgtiem līgumiem par sadarbību lietu administrēšanā - 2005.gada 28.februāra Līgumu Nr.TAB/SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā" un pamatojoties uz 2009.gada 15.decembra Līgumu Nr.07-SAD-2009/9 "Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā" (lietas 45.-57., 58.-74.lapa).

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis. Minētā panta trešās daļas 1.punktā ir noteikts, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz: izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedumā lietā SKC-0093/2015 ir atzīts, ka Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.pants, kurā noteikts to subjektu loks, pret kuru apdrošinātājs vai LTAB ir tiesīgi celt regresa prasību, neparedz ierobežojumus attiecībā uz regresa prasības tiesības īstenošanu tikai trešajām personām izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas apmērā.

Izšķirot strīdu par LTAB papildu izdevumu piedziņu, kas radušies, nodrošinot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu trešajai personai, OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts par LTAB tiesībām iesniegt regresa prasību ir jāvērtē kopsakarā ar šā likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu (LTAB izmaksā no Garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību), 8.punktu (LTAB ceļ regresa prasības), 51.panta pirmās daļas 1.punktu un trešās daļas 1.punktu (no Garantijas fonda tiek nodrošināta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa un izdevumi par ekspertīzi un citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām).

Pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību (OCTA likuma 44.panta pirmā daļa), LTAB Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai. Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājai mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus. Līdz ar to nav juridiskas

nozīmes apstāklim, ka ceļu satiksmes negadījumā bojātā transportlīdzekļa īpašniekam izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērs ir mazāks nekā prasības pieteikumā norādītā summa, kurā ietverti arī citi izdevumi, jo strīds risināms, ievērojot OCTA likumā paredzētās regresa prasības mērķi un piemērojot Civillikuma Saistību tiesību daļas 8.nodaļā iekļautās tiesību normas, kas regulē katra mantiski novērtējama pamatuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību (*skat.: Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedums lietā SKC-0093/2015*).

Atbildētāja savus iebildumus daļā par administrēšanas izdevumiem sasaista ar apstākli, ka prasītāja par vienu un to pašu apdrošināšanas gadījumu ierosinājusi vairākas lietas ar vairākiem numuriem, nosūtot brīdinājumus trim dažādām personām. To, ka šāds atbildētājas viedoklis ir maldīgs un lietas administrēšanas izdevumi attiecīgi 137.73 *euro*, 51.65 *euro* un 86.08 *euro* izmaksāti par vienu un to pašu lietu jeb vienu un to pašu apdrošināšanas gadījumu, liecina maksājumu mērķī norādītais visur vienotais lietas numurs ITAB-27525/01-15.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami sekojoši papildus izdevumi: apdrošināšanas atlīdzība lietas administrēšanas izdevumu segšanai 137.73 *euro*, atlīdzība par regresa lietas administrēšanu tiesvedības procesā 86.08 *euro* un pirmstiesas procesā 51.65 *euro*.

Atbildētājai tika nosūtītas pretenzija un brīdinājums par zaudējumu atmaksu (lietas 76., 77.lapa). No 2016.gada 28.janvāra atbildētājas atbildes uz brīdinājumu lietā Nr. ITAB-27525/01-15/3 redzams, ka tā nepiekrīt zaudējuma atlīdzināšanai, jo iepriekš minētais brīdinājums ar analoģisku prasījumu tika nosūtīts gan atbildētājai, gan /pers. D/, līdz ar ko nav saprotams, kas ir vainīgs zaudējumu nodarīšanā (lietas 78.lapa).

Ceļu satiksmes likuma 44.panta aplūkojamā norma "piešķir izvēles tiesības regresa prasības celšanai pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku, kurš nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, vai šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju" (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2007.gada 7.novembra spriedums lietā Nr. SKC-754/2007 (C10063102*).

Minētā normā piešķirtā izvēles iespēja ir saistīta ar transportlīdzekļa apdrošināšanas pienākumu. Tā kā šo pienākumu nav uzņēmies tiesīgais lietotājs, kuram starp citu, kā norāda atbildētāja, arī bija nosūtīta pretenzija par zaudējumu atlīdzināšanu, prasība pret transportlīdzekļa īpašnieku ir pamatota (*skat. Zemgales apgabaltiesas 2008.gada 23.aprīļa spriedums lietā Nr. CA-9/07 (C10063102*).

Atbildētāja līdz prasības celšanas tiesā zaudējumus nav atlīdzinājusi.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka naudas saistību izpilda ar samaksu. Uz lietas izskatīšanas dienu tiesā nav iesniegti pierādījumi, kas liecinātu par prasības summas samaksu, vai liktu apšaubīt zaudējumu aprēķina pamatotību un likumību. Ņemot vērā minēto, ir pamats piedzīt no atbildētājas zaudējumus kopējā summā 832.54 *euro*.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesai ir jānorāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no parādnieka procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši šai likuma normai un saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikto, likumisko procentu apmērs ir 6% (seši procenti no simta) gadā. Procenti Civilprocesa likuma 195.panta izpratnē ir atlīdzība par svešas (jau piespriestas prasītāja labā) naudas lietošanu. Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa uzskata, ka ir likumīgs pamats noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos procentus no parāda summas. Procentu pieauguma aprobežojums paredzēts Civillikuma 1763.pantā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Prasītāja iesniedzot prasību samaksāja valsts nodevu 124.88 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 *euro*, līdz ar ko šie izdevumi piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, […] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka atbildētājai nosakāms piecu dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 193., 195., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, maza apmēra prasību pret zemnieku saimniecību "NOSAUKUMS", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par naudas piedziņu apmierināt.

Piedzīt no zemnieku saimniecības "NOSAUKUMS", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, zaudējumus 832.54 *euro*, valsts nodevu 124.88 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4.70 *euro*, kopā 962.12 *euro* (deviņi simti sešdesmit divi *euro* 12 centi). Piedzīto summu ieskaitīt Biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā LV48HABA0551027524940, AS "Swedbank", norādot maksājuma mērķi Nr.

Noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas sešus procentus gadā no pamatsummas 832.54 *euro* līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt atbildētājai termiņu piecas dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no tā sastādīšanas dienas - 2018.gada 25.janvāra var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā Ludzā.

Tiesnese I.Marnauza